

However, this is not simply a lesson in the philosophy of suffering or Jewish metaphysics, which has only theoretical worth – “expound it and receive reward for doing so” (*Sanhedrin* 71a); rather, it is also an ethical teaching, a practical *Weltanschauung*, a political program, and a way of life. A person must achieve the level of an aspirant, a world builder, a *hōlem*, dreamer, and a *lohem*, fighter, and always carry within himself the prophecy of redemption, of “the days to come” (Isa. 2:2). Even more so in times of success, joy, and blessing, he must certainly develop such aspirations, such visions and prophetic reveries, hopes and dreams, and strive to realize them in moments of distress and grief, in times of pain and despair, in crisis and in extremis.

6. Zevachim 112b

באו לשילה נאסרו הבמות באו לנוב וגבעון הותרו הבמות באו לירושלים נאסרו הבמות ולא היה להן היתר

When they came to Shiloh, *bamoth* were [again] forbidden... When they came to Nob and to Gibeon, *bamoth* were [again] permitted... When they came to Jerusalem, *bamoth* were forbidden and were never again permitted...

ת"ר (דברים יב) כי לא באתם עד עתה אל המנוחה ואל הנחלה אל המנוחה זו שילה נחלה זו ירושלי' למה חלקן כדי ליתן היתר בין זה לזה

How do we know it? — Because our Rabbis taught: For you are not as yet come to the rest and to the inheritance, [which the Lord your God giveth thee]: ‘to the rest’ alludes to Shiloh, ‘inheritance’ alludes to Jerusalem. Why does Scripture separate them? In order to grant permission between one and the other

7. Shmuel I, 21:1-7

א וַיָּקָם, וַיֵּלֶךְ; וַיְהוֹנָתָן, בָּא הָעִיר.	1 And he arose and departed; and Jonathan went into the city.
ב וַיָּבֹא דָוִד נֹבָה, אֶל-אַחִימֵלֵךְ הַכֹּהֵן; וַיַּחְרֹד אַחִימֵלֵךְ לְקִרְאֵת דָּוִד, וַיֹּאמֶר לוֹ מִדּוּעַ אַתָּה לְבַדְּךָ, וְאִישׁ, אֵין אִתְּךָ.	2 Then came David to Nob to Ahimelech the priest; and Ahimelech met David trembling, and said unto him: 'Why art thou alone, and no man with thee?'
ג וַיֹּאמֶר דָּוִד לְאַחִימֵלֵךְ הַכֹּהֵן, הַמֶּלֶךְ צִוְּנִי דָבָר, וַיֹּאמֶר אֵלַי אִישׁ אֶל-יָדַע מְאוּמָה אֶת-הַדָּבָר אֲשֶׁר-אֶנְכִי שֹׁלְחָךְ, וְאֲשֶׁר צִוִּיתָךְ; וְאֶת-הַנְּעָרִים יוֹדְעֵתִי, אֶל-מְקוֹם פְּלִנִי אֶלְמוּנִי.	3 David said unto Ahimelech the priest: 'The king commanded me a business, and said to me: Let no man know anything of the business of which I send you, and what I commanded you; and the young men have I appointed to such and such a place.
ד וְעַתָּה, מַה-יֵשׁ תַּחַת-יָדְךָ חֲמִשָּׁה-לֶחֶם--תִּתֵּנָה בְּיָדִי; אוֹ, הַנִּמְצָא.	4 Now therefore what is under thy hand? five loaves of bread? give them in my hand, or whatsoever there is present.'
ה וַיַּעַן הַכֹּהֵן אֶת-דָּוִד וַיֹּאמֶר, אֵין-לָחֶם חֵל אֶל-תַּחַת יָדִי: כִּי-אֶם-לָחֶם קֹדֶשׁ יֵשׁ, אִם-נִשְׁמְרוּ הַנְּעָרִים אֶת מִאֲשֶׁה.	5 And the priest answered David, and said: 'There is no common bread under my hand, but there is holy bread; if only the young men have kept themselves from women.'
ו וַיַּעַן דָּוִד אֶת-הַכֹּהֵן וַיֹּאמֶר לוֹ, כִּי אִם-אֲשֶׁה עֲצָרָה-לָנוּ כְּתֻמוֹל שְׁלֹשׁ, בְּצֵאתִי, וַיְהִיוּ כְּלֵי-הַנְּעָרִים קֹדֶשׁ: וְהוּא, דָּרָךְ חֵל--וְאֵף, כִּי הַיּוֹם יִקְדָּשׁ בְּכָלִי.	6 And David answered the priest, and said unto him: 'Of a truth women have been kept from us about these three days; when I came out, the vessels of the young men were holy, though it was but a common journey; how much more then to-day, when there shall be holy bread in their vessels?'
ז וַיִּתֵּן-לוֹ הַכֹּהֵן, קֹדֶשׁ: כִּי לֹא-הָיָה שָׁם לָחֶם, כִּי-אֶם-לָחֶם הַפָּנִים הַמוֹסְרִים מִלִּפְנֵי יְהוָה, לְשׁוּם לָחֶם חֵם, בְּיוֹם הַלְקָחוֹ.	7 So the priest gave him holy bread; for there was no bread there but the showbread, that was taken from before the LORD, to put hot bread in the day when it was taken away.--

8. Ralbag, Shmuel I, 21:2

מדוע אתה לבדך ואיש אין אתך. תמה על שר וגדול כדוד עם שהיה חתן המלך שילך יחידי :

9. R' Moshe David Valle, Moshia Chusim

ואף על פי שלפי הנראה היתה תשובה של רמאות, עם כל זה היה בלבו של דוד לרמוז על דבר אמת, שהרי ענין אמרו 'המלך צוני דבר' זהו המלך הקדוש, שצוה למשוך את דוד כדי שיזכה למלכות

10. Ralbag, Shmuel I, 21:5

כי אם לחם קדש יש. יתכן שבחר מלחם הקדשים מה שאסורו יותר קל והוא קדשים קלים כמו הענין בלחמי תודה

11. Metzudat David, Shmuel I, 21:5

לחם קדש. לחם הפנים היו, וכבר נסתלקו מהשלחן

12. Shmuel I, 21:9-11

ח וְשָׁם אִישׁ מֵעַבְדֵי שָׁאוּל בְּיוֹם הַהוּא, נֶעְצָר לְפָנֵי יְהוָה, וְשָׁמוֹ, דֹּעַג הָאֶדְמוֹמִי--אֲבִיר הָרָעִים, אֲשֶׁר לְשָׁאוּל.

8 Now a certain man of the servants of Saul was there that day, detained before the LORD; and his name was Doeg the Edomite, the chiefest of the herdmen that belonged to Saul.--

ט וַיֹּאמֶר דָּוִד לְאַחִימֶלֶךְ, וְאֵין יֵשׁ-פֶה תַּחַת-יָדְךָ תַּחֲטִיט אוֹ-חֶרֶב: כִּי גַם-חֶרֶבִי וְגַם-כְּלִי לֹא-לְקַחְתִּי בְיָדִי, כִּי-הָיָה דְבַר-הַמֶּלֶךְ נְחוּץ.

9 And David said unto Achimelech: 'And is there peradventure here under thy hand spear or sword? for I have neither brought my sword nor my weapons with me, because the king's business required haste.'

י וַיֹּאמֶר הַכֹּהֵן, חֶרֶב גְּלִית הַפִּלִּשְׁתִּי אֲשֶׁר-הַכִּיתָ בְּעַמְקֵי הָאֵלָה הַנְּה-הִיא לֹוֹטָה בְּשִׁמְלֶה אַחֲרֵי הָאֵפוֹד--אִם-אֵתָה תִּקַּח-לָךְ קַח, כִּי אֵין אַחֲרַת זֹלֶתָה בְּזֶה; וַיֹּאמֶר דָּוִד אֵין כְּמוֹהָ, תִּנְנֶנָּה לִּי.

10 And the priest said: 'The sword of Goliath the Philistine, whom thou slewest in the vale of Elah, behold, it is here wrapped in a cloth behind the ephod; if thou wilt take that, take it; for there is no other save that here.' And David said: 'There is none like that; give it me.'

13. Rashi, Shmuel I, 21:10

אחרי האפוד. אחר ששאלו באורים ותומים,
אמר לו כן וכן תרגם יונתן: בטר דשאל ליה
באפודא:

14. Rav Amnon Bazak, www.etzion.org.il/en/tanakh/neviim/sefer-shmuel-aleph/chapter-21-david-nov

In addition to the ordinary caution necessitated by the present situation, surely the presence of a high official in Shaul's kingdom demanded double caution. As we know, in the continuation of the story it is Doeg the Edomite who leaked to Shaul the information that Achimelekh had helped David. David's carelessness was a recipe for disaster.

In addition to the lack of caution, David deceives Achimelekh for a second time. David invents an excuse why he is not carrying any weaponry, and thus casts great responsibility upon Achimelekh, who is unaware that he is giving a weapon to someone who is being pursued by the king. David appears to have delayed making this request until he had already acquired Achimelekh's trust. Achimelekh answers David as follows:

(10) And the priest said, "The sword of Golyat the Pelishti, whom you slew in the vale of Ela, behold, it is here wrapped in a cloth behind the efod;^[9] if you wish to take that, take it, for there is no other save that here." "There is none like that; give it to me."

The verse implies that Achimelekh is not very eager to hand the sword over to David. He does not clearly say to David that he can take it, but rather he speaks in a roundabout manner ("if you wish to take that, take it") and does not quickly hand the sword over. David, however, insists: "Give it to me."

The fact that David takes Golyat's sword is symbolic. It was David himself who stood before this sword and said: "And that all this assembly may know that the Lord saves not with sword and spear; for the battle is the Lord's" (17:47). And now, David endangers Achimelekh in order to obtain that sword. This point summarizes the entire incident: David chooses a sword as a superficial instrument, rather than following the dictates of the Torah and ethics.

15. Shmuel I, 21:8

ח וְשֵׁם אִישׁ מֵעֲבָדֵי שָׁאוּל בְּיוֹם הַהוּא, נֶעְצָר לִפְנֵי יְהוָה,
וְשֵׁמוֹ, דֹּעַג הָאֲדָמִי--אֲבִיר הָרֹעִים, אֲשֶׁר לְשָׁאוּל.

8 Now a certain man of the servants of Saul was there that day, detained before the LORD; and his name was Doeg the Edomite, the chiefest of the herdmen that belonged to Saul.

16. Abarbanel, Shmuel I, 21:8

ושם איש מעבדי שאול. זכר שהיה שם בנוב איש אחד מעבדי שאול ושמו דואג האדומי, והוא מבני ישראל היה אבל לפי שהיה גר בארץ אדום נקרא אדומי והיה דואג אביר הרועים, רוצה לומר גדול לכל רועי מקנה שאול וממונה עליהם, וכן כתבו המפרשים. ואני אחשוב שהיה אביר וגדול האנשים הממונים על העם, והם הנקראים רועים לא רועי צאן ובקר כי אם רועי העם ולזה נאמר אחרי זה ויען דואג האדומי והוא נצב על עבדי שאול שהיה ממונה על עבדי המלך, וזה יורה שלא היה רועה מקנה

17. Rashi, Shmuel I, 21:8

נעצר לפני ה'. עוצר עצמו לפני אהל מועד,
לעסוק בתורה:

18. Radak, Shmuel I, 21:8

ופי' אביר הרועים שהיה אב ב"ד

19. Abarbanel, Shmuel I, 21:8

וכפי הפשט היה נעצר לפני השם, כי בא שם לזבוה עם אנשים אחרים וילכו האנשים לדרכם וישאר הוא לבדו להתפלל או לזבוה עוד.

20. Metzudat David, Shmuel I, 21:8

נעצר. מעוכב שם, להתבודד בעבודת ה'

21. Shmuel I, 22:9-19

ט וַיַּעַן דֹּעַג הָאֲדָמִי, וְהוּא נָצַב עַל-עֲבָדֵי-
שָׁאוּל--וַיֹּאמֶר: רָאִיתִי, אֶת-בֶּן-יֵשׁוּעַ, בֶּן נָבִיחַ,
אֶל-אֲחִימֶלֶךְ בֶּן-אֲחִיטוּב.

9 Then answered Doeg the Edomite, who was set over the servants of Saul, and said: 'I saw the son of Jesse coming to Nob, to Ahimelech the son of Ahitub.

י וַיִּשְׁאַל-לוֹ, בְּיְהוָה, וַצִּידָהּ, נָתַן לוֹ; וְאֶת,
חֶרֶב גִּלְיָת הַפְּלִשְׁתִּי--נָתַן לוֹ.

10 And he inquired of the LORD for him, and gave him victuals, and gave him the sword of Goliath the Philistine.'

יא וַיִּשְׁלַח הַמֶּלֶךְ לִקְרֹא אֶת-אַחִימֶלֶךְ בֶּן-אַחִיטוּב הַכֹּהֵן, וְאֵת כָּל-בֵּית אָבִיו הַכֹּהֲנִים-- אֲשֶׁר בָּנָב; וַיָּבֹאוּ כֻלָּם, אֶל-הַמֶּלֶךְ.	11 Then the king sent to call Ahimelech the priest, the son of Ahitub, and all his father's house, the priests that were in Nob; and they came all of them to the king.
יב וַיֹּאמֶר שָׂאוּל, שְׁמַע-נָא בֶן-אַחִיטוּב; וַיֹּאמֶר, הִנְנִי אֲדֹנָי.	12 And Saul said: 'Hear now, thou son of Ahitub.' And he answered: 'Here I am, my lord.'
יג וַיֹּאמֶר אֵלָיו, שָׂאוּל, לָמָּה קִשְׁרַתָּם עָלַי, אַתָּה וּבֶן-יִשָׁי--בְּתַתְּךָ לֹו לֶחֶם וְחָרֵב, וְשָׂאוּל לֹו בְּאֱלֹהִים, לְקוֹם אֵלַי לְאַרְב, כַּיּוֹם הַזֶּה.	13 And Saul said unto him: 'Why have ye conspired against me, thou and the son of Jesse, in that thou hast given him bread, and a sword, and hast inquired of God for him, that he should rise against me, to lie in wait, as at this day?'
יד וַיַּעַן אַחִימֶלֶךְ אֶת-הַמֶּלֶךְ, וַיֹּאמֶר: וּמִי בְּכָל-עַבְדֶיךָ כְּדוֹד נְאֻמָּן, וְחַתָּן הַמֶּלֶךְ וְסָר אֶל-מִשְׁמַעְתְּךָ וְנִכְבַּד בְּבֵיתְךָ.	14 Then Ahimelech answered the king, and said: 'And who among all thy servants is so trusted as David, who is the king's son-in-law, and giveth heed unto thy bidding, and is honorable in thy house?'
טו הַיּוֹם הַחֲלַתִּי לְשָׂאוּל- (לְשָׂא-ל) לֹו בְּאֱלֹהִים, חֲלִילָה לִּי: אֶל-שָׂם הַמֶּלֶךְ בְּעַבְדּוֹ דָּבָר, בְּכָל-בַּיִת אָבִי--כִּי לֹא-יָדַע עַבְדְּךָ בְּכָל-זֹאת, דָּבָר קָטָן אוֹ גָדוֹל.	15 Have I to-day begun to inquire of God for him? be it far from me; let not the king impute anything unto his servant, nor to all the house of my father; for thy servant knows nothing of all this, less or more.'
טז וַיֹּאמֶר הַמֶּלֶךְ, מוֹת תָּמוּת אַחִימֶלֶךְ: וְכָל-בַּיִת אָבִיךָ.	16 And the king said: 'Thou shalt surely die, Ahimelech, thou, and all thy father's house.'
יז וַיֹּאמֶר הַמֶּלֶךְ לְרָצִים הַנֹּצְבִים עָלָיו סָבִי וְהַמִּיתוּ כַּהֲנֵי יְהוָה, כִּי גַם-יָדָם עִם-דָּוִד, וְכִי יָדְעוּ כִּי-בָרַח הוּא, וְלֹא גָלוּ אֶת-אִזְנוֹ (אֲזִנִּי); וְלֹא-אָבּוּ עַבְדֵי הַמֶּלֶךְ, לְשַׁלַּח אֶת-יָדָם, לִפְגֹּעַ, בְּכַהֲנֵי יְהוָה.	17 And the king said unto the guard that stood about him: 'Turn, and slay the priests of the LORD; because their hand also is with David, and because they knew that he fled, and did not disclose it to me.' But the servants of the king would not put forth their hand to fall upon the priests of the LORD.
יח וַיֹּאמֶר הַמֶּלֶךְ, לְדוּיַג (לְדוּאָג), סֵב אַתָּה, וּפְגַע בַּכֹּהֲנִים; וַיִּסֵּב דוּיַג (דוּאָג) הָאֲדָמִי, וַיִּפְגַּע-הוּא בַּכֹּהֲנִים, וַיָּמָת בַּיּוֹם הַהוּא שְׁמֹנִים וְחַמְשָׁה אִישׁ, נָשָׂא אֶפֶוד בָּד.	18 And the king said to Doeg: 'Turn thou, and fall upon the priests.' And Doeg the Edomite turned, and he fell upon the priests, and he slew on that day fourscore and five persons that did wear a linen ephod.
יט וְאֵת נֹב עִיר-הַכֹּהֲנִים, הִכָּה לְפִי-חָרֵב, מֵאִישׁ וְעַד-אִשָּׁה, מֵעוֹלָל וְעַד-יוֹנֵק; וְשׁוֹר וְחֲמֹר וְשֵׂה, לְפִי-חָרֵב.	19 And Nob, the city of the priests, smote he with the edge of the sword, both men and women, children and sucklings, and oxen and asses and sheep, with the edge of the sword.

22. Shmuel I, 15:3

ג עַתָּה לֵךְ וְהַכִּיתָה אֶת-עַמְלֵק, וְהַחַרְמַתָּם אֶת-כָּל-אֲשֶׁר-לוֹ, וְלֹא תַחַמַּל, עָלָיו; וְהַמַּתָּה מֵאִישׁ עַד-אִשָּׁה, מֵעוֹלָל וְעַד-יוֹנֵק, מִשׁוֹר וְעַד-שֵׂה, מִגָּמֵל וְעַד-חֲמֹר.	3 Now go and smite Amalek, and utterly destroy all that they have, and spare them not; but slay both man and woman, infant and suckling, ox and sheep, camel and ass.'

23. Tehillim 50:10

וְלַרְשָׁעָ | אָמַר אֱלֹהִים מַה-לָּךְ לְסַפֵּר חַקֶּי וּתְשֹׂא בְרִיתִי עָלֶיךָ:

24. Ibn Ezra, Tehillim 50:10

ועתה ידבר עם חכם שהוא רשע, כי השם ישנאהו, וזה טעם מה לך לספר חוקי ואתה אינך שומרם.

25. Shmuel I, 16:17-23

17 **וַיֹּאמֶר שָׂאוּל, אֶל-עֲבָדָיו: רְאוּ-נָא לִי, אִישׁ מִיֵּטִיב לַנְּגוֹן, וְהֵבִיאֹתֶם, אֵלָי.** 17 And Saul said unto his servants: 'Provide me now a man that can play well, and bring him to me.'

18 **יַחַד מֵהַנְּעָרִים וַיֹּאמֶר, הִנֵּה רָאִיתִי בֶן לְיִשַׁי בֵּית הַלְּחֵמִי, יָדַע נְגוֹן וְגִבּוֹר חַיִל וְאִישׁ מַלְחָמָה וְנָבוֹן דָּבָר, וְאִישׁ תְּנַאֲר; וַיְהוָה, עִמּוֹ.** 18 Then answered one of the young men, and said: 'Behold, I have seen a son of Jesse the Beth-lehemite, that is skilful in playing, and a mighty man of valour, and a man of war, and prudent in affairs, and a comely person, and the LORD is with him.'

26. Sanhedrin 93b

ואמר רב יהודה אמר רב כל הפסוק הזה לא אמרו דואג אלא בלשון הרע יודע נגן שיודע לישאל גבור שיודע איש תואר שמראה פנים בהלכה ונבון דבר <להשיב איש מלחמה שיודע לישא וליתן במלחמתה של תורה [ונבון דבר שמבין דבר מתוך דבר איש תואר שמראה פנים בהלכה] וה' עמו שהלכה >שמבין דבר מתוך דבר כמותו בכל מקום בכולהו אמר להו יהונתן בני כמוהו כיון דאמר ליה [וה' עמו] מילתא דבדידיה נמי לא הוה ביה חלש דעתיה ואיקניא ביה

This whole verse was said by Doeg with nothing but evil intent.⁴ Thus: 'that is cunning in playing' — skillful in asking questions [of law]; 'a mighty valiant man' — an adept in answering them; 'a man of war' — well versed in the battle of the Torah;⁵ 'understanding in matters' — understanding [how to deduce] one thing from another; 'and a comely person' — who sustains his ruling by weighty reasons;⁶ 'and the Lord is with him' — everywhere the halachah is determined in accordance with his views.⁷ With respect to all he replied, My son Jonathan is equally so. But when he said, 'And the Lord is with him' — a privilege which even he himself did not enjoy,⁸ — he felt humiliated and envied him.

27. Malbim, Shmuel I, 21:8

וְשֵׁם אִישׁ יִסְכַּר שֶׁהִכְהֵן לֹא נִשְׁמַר מִפְּנֵי דוֹאֵג שֶׁהָיָה שֵׁם, וְזֶה לֵאמֹר שֶׁהִכְהֵן לֹא עָלָה עָלָיו כִּי בֹרַח הוּא, וְזֶה מְגִיד גַּם כֵּן רִשְׁעַת דוֹאֵג שֶׁהָיָה שֵׁם וְשָׁמַע כִּי דוֹד אָמַר שֶׁהוֹלֵךְ בְּשִׁלְיחוֹת שָׂאוּל, וּבְכִיז' הַלְשִׁין אֶת הַכֹּהֵן בְּשִׁקָּר

28. Sanhedrin 106b

כתיב דואג וכתיב דוייג אמר ר' יוחנן בתחילה יושב הקב"ה ודואג שמא יצא זה לתרבות רעה לאחר שיצא אמר ווי שיצא זה

It is written in one verse: "Doeg the Edomite" (I Samuel 22:9), and it is written in another verse: "And the king said to Doyeig" (I Samuel 22:18). Rabbi Yohanan says in explaining the discrepancy: **Initially, the Holy One, Blessed be He, sat and was concerned [doeg] that perhaps this person would emerge to undertake an evil path. After he emerged on that path, God said: Alas [vai], that person has emerged to undertake an evil path.**

29. Tehillim 52

א לְמַנְצַחַת, מִשְׁכִּיל לְדָוִד. 1 For the Leader. Maschil of David;

ב בָּבֹא, דוֹאֵג הָאֲדָמִי-- וַיִּגַּד לְשָׂאוּל: וַיֹּאמֶר לוֹ- בָּא דָוִד, אֶל-בֵּית אַחִימֶלֶךְ. 2 when Doeg the Edomite came and told Saul, and said unto him: 'David is come to the house of Ahimelech.'

ג מַה-תִּתְהַלֵּל בְּרָעָה, הַגִּבּוֹר; חֲסֵד אֵל, כָּל-הַיּוֹם. 3 Why boastest thou thyself of evil, O mighty man? The mercy of God endureth continually.

ד הַוּוֹת, תִּחְשָׁב לְשׁוֹנֵף; כְּתַעַר מְלָטָשׁ, עֲשֵׂה רְמִיָּה. 4 Thy tongue deviseth destruction; like a sharp razor, working deceitfully.

ה אַהֲבַת רָע מֵטוֹב; שִׁקָּר, מִדְּבַר צְדָק סָלָה. 5 Thou lovest evil more than good; falsehood rather than speaking righteousness. Selah

ו אַהֲבַת כָּל-דְּבָרֵי-בָלַע; לְשׁוֹן מְרִמָּה. 6 Thou lovest all devouring words, the deceitful tongue.

ז גַּם-אֵל, יִתְצַדֵּף לְנֶצַח; וְיִשְׁרָשֵׁף מֵאֶרֶץ חַיִּים סָלָה. 7 God will likewise break thee forever, He will take thee up, and pluck thee out of thy tent, and root thee out of the land of the living. Selah

34. Shabbat 31b

ר' סימון ור' אלעזר הוו יתבי חליף ואזיל ר' יעקב בר אחא א"ל חד לחבריה ניקו מקמיה דגבר דחיל חטאין הוא א"ל אידך ניקו מקמיה דגבר בר אוריין הוא א"ל אמינא לך אנא דגבר דחיל חטאין הוא ואמרת לי את בר אוריין הוא תסתיים דרבי אלעזר הוא דאמר דגבר דחיל חטאין הוא דא"ר יוחנן משום ר' אלעזר אין לו להקב"ה בעולמו אלא יראת שמים בלבד שנאמר (דברים י') ועתה ישראל מה ה' אלהיך שואל מעמך כי אם ליראה וגו' וכתוב (איוב כח) ויאמר לאדם הן יראת ה' היא חכמה

R. Simon and R. Eleazar⁴ were sitting, when R. Jacob b. Aha came walking past. Said one to his companion, 'Let us arise before him, because he is a sin-fearing man.' Said the other, 'Let us arise before him, because he is a man of learning.' 'I tell you that he is a sin-fearing man, and you tell me that he is a man of learning!' retorted he.⁵ It may be proved that it was R. Eleazar who observed that he was a sin-fearing man. For R. Johanan said in R. Eleazar's name:⁶ The Holy One, blessed be He, has nought else in His world but⁷ the fear of Heaven alone, for it is said, And now, Israel, what doth the Lord thy God requires of thee, but to fear the Lord thy God?⁸ and it is written, And unto man he said, Behold [hen], the fear of the Lord, that is wisdom

35. Piacetzner Rebbe, Hachsharas Avreichim, 5

הלא תדע את אשר איתא בתקוני דור הקדוש תקון י, דאורייתא בלא דחילו ורחימו [היינו בלא יראת ואהבה] לא פרחת לעילא. ובתקון ע שם איתא, דבין תורה ובין תפלה בלא יראת עור חס ושלום מעוררת תרון את, ויש עוד מי שלומד באופן גרוע חס ושלום שגם לבלבא אחמסר, היינו שנמסרה לסמרא אחרא דתמנא לצלן. אבל גיית שתורתך טובה בחור ואבדך, ואו אשריך וטוב לך, ומי ידמה לך תמרת שדיי. אבל הלא חוץ מן התורה גם עבודה ישנה לנו לעבוד את ר' במחשבה דבור ומעשה, מי ידמה לתכמינו חכמי התלמוד ו"ל שמסרו נפשם על למוד התורה,

ומכל מקום זכר נא את דברי רבי אלעזר (שבת לא ע"ב) שאמר ניקו מקמיה [דברי יעקב ב"א] דגבר דחיל חטאין הוא, וכשאמר רבי סימון ניקו מקמיה דגבר בר אוריין הוא, תמה ואמר ליה אמינא לך אנא דגבר דחיל חטאין הוא ואמרת לי את בר אוריין הוא, עד כאן לשון הגמרא. שכל כד גדולה המעלה של יראת חטאין על מעלתו שהוא בן תורה עד שתמה למה משפחו בתורתו ובשביל זה יעמדו מלפניו, אתר שכבר שבתו במעלה יותר גדולה זו של יראת חטאין.

ואף שאמרה הגמרא תורה מגינה ומצילה ויותר מן המצוות מצלת, ומכל מקום בגמרא סנהדרין (דף כ"ז ע"ב) איתא אמר וכו' בשני דברי יהודה כולו תגויי בניוקין ואנן קא מתגיגין טובא בעקצין, וכי הוה מטי רבי יהודה אשה שבוכשת ידק בקרירה וכו' אמר הויות דרב ושמאל קא חוץא הקא, ואנן קא מתגיגין בעקצין תלת סרי מתיבתא, ורבי יהודה שליף מסאני ואתא ממרא ואנן צווחין וליבא רמשגח בן, אלא הקדוש ברוך הוא לבא בעי וכו', ורש"י פרש הם היו חסידים יותר ממנו, עיין שם. ובברכות (דף כ"ב) איתא על זה קמאי הו קא מסרי נפשיהו אקדשת השם, זאת אומרת שלא די למוד התורה בלבד רק צריכים גם להיות חסיד, וזהו העפר.

36. R' Shlomo Carlebach

בגמרא נקראת עבודת האלילים: 'עבודה זרה'. והקוצקר וכל הרבנים אומרים: גם אם אתה עובד את ה', אפשר שזו תהיה 'עבודה זרה'. אם אתה עובד את ה' כמו זה, בלי הלב שלך - גם זו 'עבודה זרה'.

37. Christian Wiman, My Bright Abyss

She's right. You can't really know a religion from the outside, and you can't simply "re-create" it to your liking. That is to say, you can know everything about a religion—its history, iconography, scripture, etc.—but all of that will remain intellectual, mere information, so long as your own soul is not at risk. To have faith in a religion, any

38. Shmuel I, 14:3, 36

ג וַאֲחִיָּה בֶן-אֲחִיטוֹב אָחִי אִיכָבוֹד בֶּן-פִּינְחָס בֶּן-עֲלִי כֹהֵן יְהוָה, בְּשָׁלוֹ--נִשָּׂא אֶפֻּד; וְהָעָם לֹא יָדָע, כִּי הָלַךְ יוֹנָתָן.

3 and Ahijah, the son of Ahitub, Ichabod's brother, the son of Phinehas, the son of Eli, the priest of the LORD in Shiloh, wearing an ephod. And the people knew not that Jonathan was gone.

לו וַיֹּאמֶר שָׁאוּל גִּרְדָּה אַחֲרַי פְּלִשְׁתִּים לַלַּיְלָה וְנָבְזָה בָהֶם עַד-אֹר הַבֹּקֶר, וְלֹא-נִשְׂאָר בָּהֶם אִישׁ, וַיֹּאמְרוּ, כָּל-הַטּוֹב בְּעֵינֶיךָ עֲשֵׂה; וַיֹּאמְרוּ, הַכְהֵן, נִקְרְבָה הֵלֶם, אֶל-הָאֱלֹהִים.

36 And Saul said: 'Let us go down after the Philistines by night, and spoil them until the morning light, and let us not leave a man of them.' And they said: 'Do whatsoever seemeth good unto thee.' Then said the priest: 'Let us draw near hither unto God.'

39. Yigal Ariel, Oz Melech

שאוּל ואַחִימֶלֶךְ הָיוּ קְשׁוּרִים יַחַד בַּהֲנַחְגַּת הָאוֹמָה זֶה בַּהֲנַחְגָּה הַמַּעֲשִׂית וְזֶה כְּנַצִּיגָה שֶׁל הַהֲנַחְגָּה הָאֱלוּקִית. הֵם הוֹפִיעוּ יַחַדוֹ בַּפְּעוּלָה מִשׁוֹתֶפֶת, אֲבֵל מִתַּח שְׂרוּי בִּינֵיהֶם בְּגַלְל מַחְלוּקֶת עַל מַהוּת הַקֶּשֶׁר. שְׁאוּל רָצָה אֶת הַכְּהֵן עִמּוֹ, תַּחַת הַנְּהַגְתּוֹ, וְאִילוֹ אַחִימֶלֶךְ רָאָה אֶת תַּפְקִידוֹ כְּמַדְרִיכּוֹ שֶׁל שְׁאוּל. בְּמַלְחַמַת מַכְמַשׁ נִקְרַע הַקֶּרַע. שֶׁם נִמְצָא אַחִיָּה בֶן אַחִיטוֹב עִם הָאֲרוֹן בְּמַחְנֵה. שְׁאוּל גָּעַר בְּאַחִיָּה הַשּׁוֹאֵל בֵּה', וְאָמַר לוֹ בְּגִסוֹת אֶסְפֵּי יָדָי! וּמִנְגֵד תִּבַּע אַחִיָּה נִקְרְבָה הֵלֶם אֶל-הָאֱלֹהִים! (י"ד לו). שְׁאוּל עָשָׂה אֶת נוֹב לַחֲרָם. הוּא חֲרָץ אֶת דִּינָה שֶׁל עִיר הַקּוֹדֵשׁ וְהַמִּשְׁכָּן כַּדִּין עִיר הַנִּידַחַת. מַה שֶׁעָשָׂתָה תוֹרָה לְעוֹבְדֵי עֲבוּדָה זָרָה עָשָׂה שְׁאוּל לְמוֹרְדִים בְּמַלְכוּתוֹ. אֲמַנָּם, כִּךְ עָשָׂתָה הַתּוֹרָה לְעַמְלֵק, שֶׁהָרִים אֶת יָדוֹ עַל יִשְׂרָאֵל - כִּי יָד עַל כַּס יָהּ - וְלִכְּן נִיתֵן לַחֲרָם. אֲבֵל שְׁאוּל, שֶׁנִּמְנַע מִלְּהַחְרִים אֶת עַמְלֵק וְהַחְרִים אֶת עִיר הַכְּהֵנִים, לֹא לְכַבּוֹד יִשְׂרָאֵל דֶּרֶשׁ אֵלָּא לְכַבּוֹד עַצְמוֹ.

מלמד שהראהו הקב"ה למשה דור דור ושופטיו, דור דור ומלכיו,
דור דור וחכמיו, דור דור ומנהיגיו, דור דור ומשניו, דור דור ושוטריו,
דור דור ופרנסיו, דור דור וחומסיו, דור דור וגזלניו, דור דור ונביאיו.
והראהו שאול ובניו נופלים בחרב.

אמר לפניו: מלך ראשון שיעמוד על בניך ידקר בחרב ?
אמר לו הקב"ה: ולי אתה אומר, אמור אל הכהנים שהרג, שהם
מקטרגים אותו שנאמר: ויאמר ה' אל משה אמור אל הכהנים בני אהרן.